

VÅGA
VISA

SAMVERKAN OM UTVÄRDERING

Utskogens förskola
Skogsstigens förskola
Nacka kommun

Helena Aldén Upplands Väsby kommun

Inger Dobson Ekerö kommun

Vecka 10 och 11, 2015

Innehållsförteckning

VÅGA VISA	3
OBSERVATIONENS METOD	4
FAKTADEL Utskogens förskola	5
<i>Fakta om enheten</i>	5
<i>Statistik</i>	5
<i>Organisation /Ledning</i>	5
SAMMANFATTNING Utskogens förskola	6
<i>Sammanfattande slutsats</i>	6
<i>Starka sidor</i>	7
<i>Förbättringsområden</i>	7
MÅLOMRÅDEN	8
<i>Normer och värden</i>	8
<i>Utveckling och lärande</i>	11
<i>Ansvar och inflytande för barn</i>	18
<i>Förskolechefens ansvar</i>	21
JÄMFÖRELSE MED TIDIGARE OBSERVATION	24
FAKTADEL Skogsstigens förskola	25
<i>Fakta om enheten</i>	25
<i>Statistik</i>	25
<i>Organisation /Ledning</i>	25
SAMMANFATTNING Skogsstigens förskola	26
<i>Sammanfattande slutsats</i>	26
<i>Starka sidor</i>	27
<i>Förbättringsområden</i>	27
MÅLOMRÅDEN	28
<i>Normer och värden</i>	28
<i>Utveckling och lärande</i>	31
<i>Ansvar och inflytande för barn</i>	38
<i>Förskolechefens ansvar</i>	41
JÄMFÖRELSE MED TIDIGARE OBSERVATION	44
REFERENSER	44
 Kommentar från förskolans ledning till observationsrapporten	 446

VÅGA VISA

VÅGA VISA är ett utvärderingssamarbete inom utbildningsområdet mellan Danderyd, Ekerö, Nacka, Sollentuna, och Upplands Väsby.

Syftet med VÅGA VISA är att öka måluppfyllelsen i förskola och skola genom att utvärdera verksamheten på uppdrag av de politiska nämnderna i respektive kommun.

Metoderna omfattar idag tre delar: kundenkät, pedagogers självvärdering samt kollegiala observationer, och genomförs i både kommunala och fristående förskolor, grundskolor och gymnasieskolor.

VÅGA VISA:

- baseras på läroplaner för förskola och skola
- utgår från ett barn- och elevperspektiv
- stödjer det systematiska kvalitetsarbetet
- jämför kommunernas förskolor och skolor
- sprider goda exempel och bidrar till lärande och utveckling

Observationer inom Våga Visa

Observationerna genomförs av erfarna pedagoger och skolledare med pedagogisk högskoleutbildning. Observatörerna bildar lag som besöker en förskola i en annan kommun. Observationerna utgår från läroplanerna och gäller följande målområden:

- Normer och värden
- Utveckling och lärande
- Ansvar och inflytande för barn
- Förskolechefens ansvar

Observatörerna skriver en rapport där de beskriver och bedömer förskolans arbete och resultat inom målområdena, baserat på

- Observationer i verksamheten
- Intervjuer med personal och skolledning samt samtal med barn
- Förskolans styrdokument

Även fördjupade observationer kan genomföras, när kommunen beslutat om det. I fördjupade observationer avser observationen ett par av målområdena och eventuellt särskilda frågeställningar.

Mer information finns på VÅGA VISA:s hemsida på www.ekero.se/vagavisa

OBSERVATIONENS METOD

Två observatörer besöker förskolorna under sju dagar, vecka 10 och 11, 2015. Före observationen läser vi dokumentation på förskolornas hemsidor och enhetens egna dokumentationer.

Vi intervjuar ledningsgruppen bestående av förskolechef och två utvecklingsledare, vi intervjuar ytterligare fem arbetslagsledare på den ena förskolan och två på den andra. Vi samtalar också med flera barn under vårt besök. Vi besöker förskolornas samtliga tolv avdelningar. Vi observerar flera av förskolornas aktiviteter såsom rutinsituationer, samlingar, aktiviteter, skogsutflykt och utevistelse.

FAKTADEL Utskogens förskola

Fakta om enheten

Förskolan/delenhetens namn:	Utskogens förskola ingår i Ektorps skolenhet
Är verksamheten kommunal eller fristående? Om fristående ange ägare.	Kommunal
Antal avdelningar.	7 avd.
Ev. profil på förskolan.	Språk och kommunikation

Statistik

Antal barn:	126 st
Antal pedagoger i barngrupp	25,2
Antal barn per pedagog (omräknat till heltidstjänst)	Ca 5 Här skiljer det sig mellan 1-2,5 års grupper till 3-6 år grupperna.
Antal legitimerade förskollärare.	5 samt 4 st som går förskolläraryr utbildning.

Organisation /Ledning

Hur är ledningen organiserad? (finns ledningsgrupp, andra ledningsfunktioner)	Förskolorna leds av en förskolechef tillika rektor, två pedagoger är pedagogiska utvecklingsledare och ingår i ledningsgruppen. Ledningsgruppen (UG) träffas 2 ggr / månad. En ggr / mån har vi även Fug, förskolornas utvecklingsgrupp.
Ledningsresursens årsarbetstid på förskolan.	Ca 30 % rektor tillika förskolechef samt ca 50 % utvecklingsledare.

SAMMANFATTNING Utskogens förskola

Sammanfattande slutsats

Utskogens förskola är belägen i ett villaområde i Nacka och tillhör Ektorps skolenhet, bestående av två förskolor och två skolor. Förskolan har sju avdelningar.

Förskolans gemensamma och gedigna arbete med värdegrunden bidrar till en trygg och säker förskola.

Förskolans ledning har utarbetat tydliga dokument som är förankrade hos alla pedagoger. Verksamhetens innehåll dokumenteras överskådligt och tydligt i många sammanhang med förskolans läroplan i fokus. Den storslagna utemiljön med alla dess möjligheter och med närområdets alla platser att besöka förstärker förskolans pedagogiska arbete.

Barnens tankar och intressen tas till vara i temaarbeten och aktiviteter vilket ger dem inflytande i verksamheten. Förskolans metoder för arbetet med barn i behov av särskilt stöd bidrar till ett inkluderade arbetssätt, vilket även uppmärksammas utanför förskolan. Arbetet med den genomtänkta kompetensutvecklingen bidrar också till förskolans utveckling.

Den individuella pedagogiska dokumentationen på förskolan behöver utvecklas så att barnen blir mer delaktiga i den. Miljöer och materialet på förskolan kan till viss del ses över och kompletteras för att stimulera till mer utforskande och estetiska arbetssätt.

Förskolans arbetsmetoder för att öka det lustfyllda lärandet kan också utvecklas inom delar av verksamheten.

Starka sidor

Det gedigna arbetet med förskolans värdegrund genomsyrar hela verksamheten.

Normer och värden sid. 8

Dokumentationer av temaarbeten och arbetsmetoder med kopplingar till läroplanen stärker förskolans pedagogiska kvalitet.

Utveckling och lärande sid. 11

Barnens intresse tas till vara i temaarbeten och aktiviteter vilket bidrar till inflytande.

Ansvar och inflytande sid. 18

Den mångsidiga utomhusmiljön stimulerar till utveckling och lärande.

Normer och värden sid. 8 Utveckling och lärande sid. 11

Förskolan bedriver ett inkluderande arbetssätt för barn i behov av särskilt stöd.

Utveckling och lärande sid. 11

Förskolans tydliga dokument och den genomtänkta kompetensutvecklingen bidrar till förskolans utveckling.

Förskolechefens ansvar sid. 21

Förbättringsområden

Förskolan kan utarbeta gemensamma metoder för att exempelvis ge barnen alternativa lösningar vid konflikter.

Normer och värden sid. 8

Förskolan kan utveckla den individuella dokumentationen genom att göra barnen mer delaktiga i den.

Utveckling och lärande sid. 11

Miljöerna inomhus behöver kompletteras med mer utforskande material som utmanar barnens egen fantasi och kreativitet.

Utveckling och lärande sid. 11

Utforskande arbetssätt för barnen kan utökas på förskolan för att stimulera till ett lustfyllt lärande.

Utveckling och lärande sid. 11

MÅLOMRÅDEN

Normer och värden

Beskrivning

Värdegrundsarbetet

På Utskogens förskola är värdegrundsarbetet ett prioriterat område. Vi möter pedagoger som trivs och har roligt tillsammans. Pedagogerna framhåller för oss vid intervjuer att de trivs på sin förskola och att de har ett bra samarbete. Flera har arbetat på förskolan i många år. De hjälps åt vid pedagogers frånvaro. Flera pensionärer, som tidigare arbetat på förskolan återvänder gärna för att vikariera. De är välkända för barnen och förskolans rutiner och arbetssätt, vilket också bidrar till trygghet.

Förskolans pedagoger har tillsammans diskuterat värdegrundsfrågor och utarbetat en ”Likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling”. Planen innehåller förskolans vision, utvärdering från föregående år, kartläggning och nulägesanalys samt mål och åtgärder. Här kan vi läsa att “Genom samtal och reflektioner med barnen kring likabehandling och hur man är en bra kamrat, samt vid konflikthantering, blir de delaktiga i arbetet”.

Samtliga avdelningars arbetsplaner beskriver också att detta är ett viktigt område att arbeta med. Avdelningarna har arbetat med kompisolar under hösten. Barn och pedagoger har under detta arbete samtalat tillsammans om hur de ska bemöta varandra. På solens strålar kan vi bland annat läsa att de ska “inte bråka eller puttas”, “lyssna på varandra”, “vara glad”, “säga förlåt” och “kramas”. En pedagog berättar att de kontinuerligt samtalar om detta och byter ut eller kompletterar det som står skrivet på solens strålar.

Pedagogerna arbetar också med sitt eget värdegrundsarbete i form av teambuilding. De har tillsammans skrivit ned text och satt upp på en tavla i personalrummet med rubriken “Hur vi vill att vår arbetsmiljö skall se ut och vad vi förväntar oss av varandra.” Här kan vi läsa om öppen kommunikation, barnen i fokus, reflektionstid, eliminera negativa tankar med mera. Ett förväntans- och ett bemötandedokument har även upprättats där pedagoger respektive föräldrars åtagande finns beskrivna. Innehållet i detta skall alltid finnas med under planering och utvärdering.

Förskolan uppmärksammar olika kulturella och religiösa högtider och traditioner genom att de har skapat en “kulturcirkel” som är placerad på en vägg i den stora korridoren, tillgänglig för alla. Cirkeln är uppdelad i årets tolv månader. Här kan alla avdelningar hämta inspiration och information. På den kan vi läsa hur nyåret firas i olika kulturer, nationaldagar, hur, när och varför vi firar våra svenska högtider och traditioner och så vidare. På förskolan finns endast barn från få kulturer representerade. Pedagogerna berättar att de tycker det är viktigt att göra barnen medvetna om kulturella skillnader och likheter.

På en avdelning med yngre barn har de en docka som heter Adam. Pedagogerna använder Adam för att dramatisera olika etiska dilemman tillsammans med barnen. Barnen får komma med förslag på hur de kan agera om någon gör något dumt.

Förhållningssätt

Vi ser att pedagogerna bemöter barnen och varandra på ett välkomnande sätt och att de samtalar med föräldrarna om dagens händelser vid hämtning. Pedagogerna är närvarande tillsammans med barnen och vägleder dem i deras aktiviteter. Vi ser också att pedagogerna delar upp sig och finns till hands för barnen vid alla tillfällen och att de ofta uppmuntrar dem. Vi hör också pedagoger som berättar för barnen hur de inte ska bete sig, där barnens beteende eller ordval bedöms som rätt eller fel. Vi saknar vid dessa tillfällen att pedagogerna inte ger dem alternativa lösningar istället för endast tillrättavisningar.

Vi ser att barnen ofta är hjälpsamma mot varandra. Vid en skogspromenad erbjuder barnen varandra sin hjälpsamma hand flera gånger. Även vid av- och påklädning ser vi att barnen hjälper sina kamrater. Vi ser också vid flertal tillfällen när barn kramar om en kompis som är ledsen, ibland efter påpekande från en pedagog men även helt spontant.

Barnen på förskolan leker och arbetar tillsammans. Vi ser inte så många konflikter mellan barnen under vårt besök.

Arbetsklimat för barn

Förskolans byggnad är uppdelad på sju avdelningar. Tre avdelningar med yngre barn och fyra med äldre. För att få arbetsro i grupperna delar pedagogerna upp barnen så ofta som möjligt i mindre grupper, några inne och några ute vilket vi både ser och läser i förskolans arbetsplaner att de ofta gör. Barn och pedagoger sprider också ofta ut sig i de olika rummen och sysselsätter sig med olika saker. Många barn arbetar med att göra halsband, pärlplattor samt spelar spel.

Förskolan har en stor gård med varierande natur och lekredskap. Även här sprider barn och pedagoger ut sig över hela gården med dess tillgång till varierande lekmaterial och aktiviteter.

Förskolan är certifierad som "Trygg och säker förskola" av Nacka kommun. Varje termin utförs miljö- säkerhets- och allergironder både inomhus och utomhus för att skapa en trygg och säker miljö för alla. Vi ser att förskolan trots det har en del äldre material som till exempel plastleksaker, en del elektronik och blommor

Bedömning i text

Förskolan har en väl förankrad värdegrund. Ett systematiskt arbete mot diskriminering och kränkande behandling bedrivs bland annat genom arbetet med kompisolar för barnen och pedagogernas eget arbete med teambuilding.

Det pågår ett arbete med att utveckla en förståelse för alla människors lika värde genom arbetet med kulturåret.

Verksamheten präglas till stora delar av ett respektfullt förhållningssätt mellan de flesta på förskolan. Förskolan kan utarbeta gemensamma metoder för att exempelvis ge barnen alternativa lösningar vid konflikter.

Ett lugnt och tryggt arbetsklimat råder bland annat på grund av förskolans arbetssätt att dela in sig i mindre grupper inne och ute, samt den stora och varierande utemiljön. Förskolan kan se över visst material för att ytterligare öka trygghet och säkerhet.

Bedömning enligt skala¹

1.0 ¹ Stora brister i kvalitet

Verksamheten har stora förbättringsbehov

2.0 Mindre god kvalitet

Verksamheten bedöms sammantaget ha mindre god kvalitet och har flera förbättringsområden

3.0 God kvalitet

Verksamheten har i huvudsak god kvalitet med vissa förbättringsområden.

4.0 Mycket god kvalitet

Verksamheten uppvisar goda lösningar och förhållanden som visar att den kommit långt i sin strävan att nå målen.

Utveckling och lärande

Beskrivning

Hur enheten arbetar för att varje barn ska utvecklas efter sina förutsättningar och samtidigt stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga utifrån detta målområde i läroplanen

För att säkerställa att förskolan arbetar med läroplanens alla målområden använder alla avdelningar sig av lotusdiagram² som finns uppsatt på väggarna. Där kan alla såväl barn, pedagoger som föräldrar, tydligt följa vad som sker och utvecklas i olika projekt.

Förskolans profil är "Språk och kommunikation". I verksamhetsplanen kan vi läsa att "Språket är människans främsta redskap för att tänka, kommunicera och lära. Genom språket utvecklar barnet sin identitet samt uttrycker tankar och känslor".

Förskolans avdelningar för de äldre barnen använder sig bland annat av bornholmsmodellen³ för att stimulera barnens språkutveckling, berättar pedagogerna. Hela förskolan läser sagor, sjunger, rim- och ramsar, samtalar och utmanar barnen kontinuerligt för att stimulera språket. Vi ser att avdelningarna har hyllor med språkstimulerande material bestående av bland annat spel och böcker. De har också små lådor med språkmaterial att användas vid exempelvis samlingsstunder, vilket vi ser att de gör. Det finns också lådor med material där de kan utmana barnen när det gäller såväl språk som matematik. Alfabetet finns uppsatt på väggar och golv och vi ser när barnen skriver ord och använder sig av det, samt av ordmallar som de tar fram och skriver av. På en avdelning använder de även teckenkommunikation främst till ett barn som behöver extra stöd för sin språkutveckling. Detta skapar dessutom ytterligare en dimension av språket för avdelningens övriga barn. Vi ser till exempel när barn och pedagoger tillsammans tecknar och läser en ramsa före maten.

Vi är med på en samling där barnen fått ta med sig en sak hemifrån som börjar på bokstaven B eller C. Varje barn får berätta om sin sak och berätta vilken bokstav den börjar på. En pedagog frågar vilken bokstav saken börjar på. "Den bokstav som vi ska jobba med idag", svarar barnet. De får även peka på bokstavsbilder om de inte vill svara. Samlingen är lång eftersom många barn ska uppmärksammas och de orkar inte koncentrera sig riktigt hela tiden. Pedagogen bekräftar barnen i deras samtal men påpekar också om någon uttrycker något felaktigt påstående.

Vid en samling med yngre barn tar en pedagog, efter barnens önskemål, fram en låda och gestaltar sagan om Bockarna Bruse. Pedagoger och barn sjunger tillsammans, samtalar om vad som ska hända, om färg och form med mera. Barnen är fängslade och konverserar ivrigt med pedagogen.

I verksamhetsplanen kan vi också läsa att pedagogerna tagit fasta på föräldrarnas önskemål om att arbeta med retorik och engelska.

² Ett verktyg för måluppfyllelse i förskolan

³ En metod för att stimulera barns språkliga utveckling

Barnen ges tillfällen att träna sin retoriska förmåga genom att utföra små presentationer. Till exempel får barnen berätta för varandra om ett sommarminne. En pedagog berättar för oss om ett barn som inte ville prata inför de andra. Efter att de samtalat med varandra föreslog barnet att pedagogen skulle få spela in barnets berättelse, vilket de gjorde. Därefter spelade de upp presentationen för de övriga och barnet kände sig väldigt nöjd.

Pedagogerna berättar för oss att de arbetar med det engelska språket tillsammans med barnen, och att de speciellt arbetat med det under hösten. De sjunger sånger, räknar, benämner färger och så vidare. En dag anordnade de "The British School Day". Denna dag byggde de bland annat engelska byggnader i bygghörnorna, de sjöng engelska sånger och bakade scones till mellanmål. Vi ser bilder med engelsk text uppsatt på väggarna men under vår observation hör vi endast vid några få tillfällen när de tillsammans använder det engelska språket. Pedagogerna säger att de mest arbetar med engelska under hösten inför "The British School Day" men att de kan bli bättre på att kontinuerligt arbeta med det.

Pedagogerna berättar också för oss att de ständigt arbetar med matematik och språk i vardagen tillsammans med barnen. Barnen får räkna, mäta, sortera efter färg och form med mera. De barn som behöver utmanas lite extra ges ofta tillfällen för det med lite mer avancerat och utmanade material. Just nu berättar pedagogerna att de äldre barnen är väldigt intresserade av att spela spel, vilket vi ser att de gör, både tillsammans med en vuxen eller tillsammans med andra barn. De spelar luffarschack, kortspel, yatsy med mera vilket ger dem tillfällen till att träna deras matematiska förmåga.

På en avdelning har några barn mattegymnastik. Barnen får arbeta med geometriska former med bland annat rockringar och en kvadratisk matta. Tre rockringar är i olika storlek och färg. Barnen får först röra sig runt i cirklar i rummet, sen kvadratisk genom att gå runt mattan. Därefter får barnen olika uppgifter. De ska genom samarbete se till att de har fem fötter i den röda ringen, sex händer i den gröna och så vidare. Till sist får barnen illustrera uppgiften och berätta för pedagogen vad de har ritat.

På förskolan finns också matematikhyllor på avdelningarna. På en del avdelningar finns materialet tillgängligt för barnen medan andra har materialet placerat högt upp på hyllor. En del av materialet är ofullständigt.

Vid en samling med yngre barn pratar de om vilken veckodag det är, och vilka som är på förskolan, sjuka eller lediga. Därefter räknar de tillsammans hur många som är med på samlingen. De pratar om vilket väder det är ute och de sätter upp bilder som symboliserar dagens väder. När det är dags att gå att äta får barnen para ihop sig på olika sätt. Till exempel får ett barn med randig tröja leta upp en kompis som också har randig tröja och någon med grå tröja får para ihop sig med någon annan med grå tröja.

Vi följer med en av de yngre barnens avdelning på en skogspromenad. I skogen får barnen stoppa ner handen i en tygpåse och känna på olika saker som de får beskriva. De använder sig av begreppen hård, mjuk, stor, liten. Sen går de och samlar bark och pinnar till sitt pågående vattentema. De har pratat om att göra barkbåtar efter att de arbetat med vad som sjunker och flyter. När de kommer tillbaka får barnen berätta på samlingen om vad de hittade i skogen. De sjunger sånger som handlar om båtar och skogen.

Ett av projekten i detta vattentema är att barnen fått hålla bland annat pärlor och glitter i olika små former som de sen satt in i en frys. Pedagogerna tar fram formerna och barnen får beskåda och känna. "Vad har hänt och vad händer?" Barnen är fascinerade och känner på isen och berättar om sina upplevelser. Samlingen avslutas med att pedagogerna säger "Nu är det dags att gå ut. Undrar om vi hittar nån is ute?"

Alla avdelningar gör självporträtt två gånger om året och vi är med när några äldre barn ritar. Inför självporträtten pratar pedagogerna och barnen om vad man har i ansiktet, ögonbryn, lugg med mera. Barnen sitter vid en spegel och ritar. Pedagogerna ställer frågor som utmanar barnen att tänka ut vad de behöver för olika färger. De frågar också om de får ta ett kort på barnen när de ritar. När de är klara får barnen skriva sitt namn och pedagogerna tar fram höstens självporträtt och barnen får reflektera över likheter och skillnader, både på självporträttet och hur de skrivit sitt namn.

De flesta avdelningar arbetar med teman under olika tidsperioder. Pedagogerna är flexibla och arbetar med teman efter barnens intressen och behov, ibland flera gånger i veckan, ibland under en hel termin. Vi medverkar vid två tillfällen när de äldsta barnen delas upp i tvärgrupper där de arbetar med samma tema. I den ena gruppen för pedagogerna en ömsesidig dialog med barnen medan i den andra gruppen är det pedagogerna som styr och dialogen blir mer ensidig.

Vi läser i förskolans arbetsplaner och vi ser att hälsa och välmående är något som förskolan anser är viktigt. Pedagogerna ser till att alla barn är ute i friska luften varje dag, oavsett väder. De är noga med att lära barnen vikten av att tvätta händerna för att minska smittspridning. De pratar också om vad kroppen behöver för att må bra, både i matväg, vid motion och vila. Under temat "Maten och kroppen" får de äldre barnen ta del av och fundera kring vilken kost kroppen behöver. Förskolan har ett kravmärkt kök där delar av de produkter som nyttjas är kravmärkta och förskolans kock tillagar den mesta maten från grunden.

Hur modern teknik integreras i lärandeprocessen

Förskolan har en IT-plan, utarbetad av kommunen, som stöd för detta arbete. Pedagogerna säger att det är en del strul med tekniken som gör arbetet med IT frustrerande. På varje avdelning finns datorer och två lärplattor som främst används av pedagogerna till dokumentation av verksamheten. De används även för informationssökning tillsammans med barnen och sparsamt för pedagogiska spel. En pedagog säger att barnen använder sig mycket av lärplattor hemma.

Förskolan har tillgång till projektorer som de ibland använder. De kan också besöka skolans lokaler där det också finns projektorer att tillgå.

Förskolan har nyligen börjat använda Schoolsoft⁴ som ett dokumentations- och kommunikationsmedel med föräldrarna

Dokumentation från händelser och temarbeten dokumenteras i en presentationsapplikation, Keynote⁵, på lärplattorna. Presentationen är utformad efter läroplanens målområden.

Hur verksamheten anpassas till barn i behov av särskilt stöd

Förskolan har utarbetat en handlingsplan för detta. Pedagogerna berättar att när de upptäcker att de har ett barn som de anser behöver extra stöd samtalar de först i arbetslaget för att finna metoder hur de ska arbeta för att stimulera barnet på bästa sätt. Detta dokumenteras och efter utvärdering av arbetet kontaktas vid behov förskolechef och föräldrar. De kan också konsultera kommunens resursteam som kan ge stöd i form av specialpedagogisk kompetens och/eller individförstärkning. En handlingsplan från kommunen finns för detta på förskolan där arbetssätt beskrivs. Den innehåller också dokument för att ansöka om extra pedagogisk och/eller ekonomisk förstärkning. Utvärdering av tidigare eller pågående insatser utvärderas två gånger per läsår.

På förskolan finns några barn med behov av särskilt stöd som inkluderas i barngruppen med bland annat individförstärkning och extra kompetensinsatser. Pedagogerna ser detta som berikande för alla. Vi ser att barnen inkluderas och är en del i barngrupperna.

En barnpsykolog finns knuten till enheten som kan stödja pedagogerna i deras arbete.

Förskolan har haft studiebesök från danska folketinget som bland annat var intresserad av att ta del av det inkluderande arbetssättet som bedrivs.

Hur verksamheten anpassas efter barn med annat modersmål

På förskolan finns endast några få barn med annat modersmål. Förskolan köper in modersmålsstöd genom kommunen och de strävar efter att denna undervisning ska inkluderas med andra barn på förskolan, vilket inte sker fullt ut idag.

Vid behov konsulteras även talpedagog.

⁴ En digital arena för kommunikation mellan förskola/skola och hem

⁵ En applikation där man kan skapa presentationer

Dokumentation av barns lärande

Dokumentationer av barns lärande finns uppsatt på många ställen på förskolan, bland annat i form av lotusdiagram. Diagrammet visar vilka av läroplanens mål som uppnåtts. Här kan vi till exempel följa hur de arbetar med språk, matematik, naturvetenskap och teknik.

Pedagogerna skriver också gruppdokumentationer om temarbeten som pågår under en längre tid. Här finns också lotusdiagram bifogat för att visa och säkerställa läroplanens målområden. Vi tar del av en dokumentation, från en av de yngre barnens avdelningar, med texter och bilder som handlar om byggnader och konstruktioner. Pedagogerna beskriver hur de utgått från barnens intressen med bygglek. De kompletterade i miljöerna med mera konstruktionsmaterial, de samtalande, provade, inspirerade och fantiserade tillsammans. Barnen fick prova på olika tekniker både inom- och utomhus. De fick också vara med och utvärdera genom att se på bilder från projektet och sätta upp bilder på glada eller ledsna gubbar som symboliserar deras känslor för arbetet.

Individuell dokumentation av varje barn med foton och en liten beskrivning finns i Keynote, baserade på läroplanens målområden. Där finns endast få processer av barns individuella lärande beskrivna, såsom tankar eller kommentarer från tillfällena/aktiviteter. Några pedagoger säger att de inte tänkt på att dokumentationerna blir mer personliga och säger mer om respektive barns lärande om de tar med barnets egna tankar och kommentarer i presentationen. Pedagogerna säger också att den pedagogiska dokumentationen är ett utvecklingsområde.

Miljön som stöd för lärandet

Stora delar av förskolan är utrustad med äldre förskolematerial, både när det gäller lekmaterial och utformning av miljön. Det finns mängder med spel och pussel av olika slag och pedagogerna säger att barnen tycker om att använda det. Vi ser att barnen ofta sitter och spelar spel, pysslar med pärlor på olika sätt, väver och ritar.

Nästan alla avdelningar är utrustade med hemvrår och leksaker som bilar, klossar, lego med mera. Vi ser inte så mycket av utmanande material som till exempel återvinningsmaterial, naturmaterial eller annat som stimulerar barnens fantasi och kreativitet i lek och skapande.

Alla avdelningar utom en, har höga bord oavsett ålder på barnen. De yngre barnen har ofta bygelstolar, vilka barnen behöver hjälp med att ta sig upp och ner ifrån.

Utomhusmiljön består av två mindre gårdar för de yngsta barnen och en stor tomt med tillgång till gungor, sandlådor, klätterställningar, en uppbyggd scen med tak, höga berg att klättra i, skogsområden med mera och närhet till parker och grönområden att vistas på.

Samverkan med samhälle, arbetsliv och högre utbildning

Förskolan besöker ofta närliggande skog, ängar och parker. De åker ibland på bio till "Miniforums" bibliotek. Alla femåringar kommer att åka dit och se en film om brand i samband med deras "112-arbete"⁶. Brandkåren kommer även att besöka förskolan och berätta om brand och visa brandbilen. De har också besökt muséer och Dieselvekstan i Sickla, ett kulturhus med bibliotek, bio, dans och drama med mera.

Förskolan får kulturbidrag från kommunen för barn från tre års ålder. För detta bidrag har de vid några tillfällen köpt in teaterföreställningar som kommit till förskolan. Detta görs för att även de barn som ännu ej fyllt tre år ska få tillgång till kultur såsom exempelvis teater.

På en avdelning får de kontinuerligt besök av ett barns morfar. Han har med sig alknölar som barnen formar till fåglar som de sandpapparar och målar.

Förskolan har flera pedagoger som går en erfarenhetsbaserad förskollärautbildning och de har en utbildad VFU⁷-handledare.

Bedömning i text

Verksamheten är i hög grad strukturerad och utgår ifrån förskolans läroplan vilket blir tydligt till exempel i deras arbete med lotusdiagram. Barnen får prova olika arbetssätt och arbetsformer i de olika projekten och de ges stora möjligheter att utvecklas så långt som möjligt.

Förskolan arbetar utforskande och ämnesintegrerat inom många områden men har även en del aktiviteter som mer påminner om undervisning. Där ser vi att pedagogerna har svårt att fånga barnens intresse under längre stunder.

Arbetssätt som stimulerar samarbete mellan barnen i deras lärande förekommer ofta. Språkutvecklande arbetssätt präglar verksamheten bland annat genom deras arbete med retorik. Däremot kan förskolan arbeta mer kontinuerligt under hela året med det engelska språket eftersom det finns med som ett satsningsområde i deras verksamhetsplan.

Arbetssätt som utvecklar det matematiska tänkandet förekommer både enskilt och integrerat i de olika projekten som till exempel vid skogs promenaden där även naturvetenskap ingår.

Vi saknar mer estetiska arbetssätt för att skapa lärandeprocesser.

Pedagogerna använder sig av modern teknik på ett varierande sätt som ett verktyg att dokumentera verksamheten. Barnen ges inte så stor möjlighet utveckla sin förmåga att orientera sig i en komplex verklighet med ett stort informationsflöde.

⁶ Ett arbetsmaterial för förskolebarn från SOS Alarm

⁷ Verksamhetsförlagd utbildning för att kunna ta emot studenter från lärarhögskolan

Verksamheten anpassas och det finns väl fungerande strategier och metoder för arbetet med barn i behov av särskilt stöd. Det finns också fungerande strategier och metoder för arbetet med barn med annat modersmål.

Dokumentation av barns lärprocesser förekommer men inte så mycket för varje enskilt barn, då keynotepresentationerna endast beskriver verksamheten och inte så mycket av barnets eget lärande. Dokumentation används också för att utveckla verksamheten genom arbetet med lotusdiagrammen. Föräldrar kan kontinuerligt ta del av dokumentationen genom presentationerna och Schoolsoft.

Lärandemiljön är till viss del oorganiserad och det finns mycket material av samma sort. Vi saknar alternativa material som utmanar barnens egen fantasi och kreativitet. Utomhusmiljön är väl utrustad för att stimulera barnens samtliga utvecklingsområden.

Samverkan med samhälle, arbetsliv och högre utbildning sker i det pedagogiska arbetet genom att förskolan har flera pedagoger som går högskoleutbildningar. Närområdets möjligheter tas tillvara i verksamheten genom besök och utflykter.

Bedömning enligt skala

Ansvar och inflytande för barn

Beskrivning

Barns ansvar för det egna lärandet och verksamheten

Pedagogerna berättar att de startar teman utifrån barnens intressen.

Vi ser att en avdelning har tagit till vara på barnen intresse för Beyblades⁸ och startat ett projekt om detta. Barnen har fått göra egna Beyblades i olika material. Under vårt besök får barnen planera inför en föräldrafika, då de ska bjuda på beybladeskakor. Barnen får rita hur deras kakor ska se ut och vilka smaker de ska ha. De samtalar också om hur en Beyblade kan se ut och fungera. Barnen får själva skriva ned sina frågor på stora ark som sätts upp på väggen. “Hur stor kan en Beyblade vara?”, “Vilka var det som hittade på Beyblade?”, “Flyter en Beyblade?” och så vidare.

På en annan av förskolans avdelningar för de äldre barnen diskuterade pedagogerna tillsammans hur de skulle få in mer av barnens inflytande i sin verksamhet. De kom överens om att ge barnen en hemläxa där de tillsammans med sina föräldrar skulle rita eller skriva ned vad de ville lära sig eller veta mer om. Ett barn ville veta mer om motorcyklar så då kom en av pedagogernas män till förskolan med sin motorcykel, visade och berättade om den. Ett annat barn ville lära sig mera engelska ord, ett annat undrade varför flugsvamp hette flugsvamp och så vidare. Detta är ett pågående projekt som blivit, enligt barn och pedagoger, väldigt uppskattat av alla. Vi ser dokumentationer om detta uppsatta på en vägg.

Barnens klädhyllor i hallarna är placerade i deras nivå, vilket gör att de själva kan ta ner och hänga upp sina kläder. Barnen ges tid till att klä på och av sig själva efter sina förmågor, oftast några i taget, i samband med utevistelsen. En vuxen finns alltid till hands för att vid behov stötta dem. Pedagogerna ger förslag på hur barnen kan gå till väga för att lättast klä av och på sig.

Innan samlingarna hjälps barnen åt att plocka undan alla saker. De yngre barnen serveras den mesta maten av pedagogerna. De äldre barnen är med och dukar och tar mat själva. Vi ser inga barn som är med och dukar av annat än sin egen tallrik och sina bestick.

Vid utvecklingssamtalen, som förskolan benämner som pedagogiska samtal, är barnen med en liten stund och berättar om sin keynotepresentation.

⁸ En leksakssnurra och en lek där två eller flera beybladespelare använder sina beybladesnurror för att krocka och haka i varandra för att försöka stoppa den andra. Den vars snurra som sist slutar snurra har vunnit.

Demokratiska arbetsformer

En pedagog berättar för oss att det ofta förekommer demokratiska arbetsformer i form av till exempel röstning. Vid samtal med två barn bekräftar de det för oss. När vi frågar om de får bestämma något på förskolan svarar de först "nej" men ändrar sig snabbt och säger "jo om vi ska gå ut får vi räcka upp handen om vi vill det eller inte vill. Så räknar vi händerna och då blir det inte alltid som vi vill".

Samverkan med föräldrar

På varje avdelning finns tydlig information och dokumentation tillgänglig för alla föräldrar. Här finns såväl förskolans viktigaste styrdokument samt praktisk information angående sjukdomar med mera uppsatt. Föräldrar kan också ta del av information och dokumentation via Schoolsoft som de flesta avdelningar har börjat använda.

På förskolan finns ett samverkansråd som föräldrar inbjuds till ett par gånger per termin. Det har inte kommit så många till dessa möten. Pedagogerna tolkar det som att föräldrarna är nöjda med sin förskola, vilket föräldrarna också säger att de är. Många föräldrar närvarar när förskolan på våren anordnar "fixardag". Föräldrarna har hjälpt till att bygga flera lekredskap ute på tomten såsom exempelvis en stor scen, sittgrupper av stubbar och plankor och en träbåt.

Föräldrarna inbjuds två gånger per år till föräldramöten, bland annat informerar förskolechefen om enhetens styrdokument på det ena mötet. Två gånger per år inbjuds också föräldrarna till ett pedagogiskt samtal. På detta samtal medverkar barnet som då får vara med och visa upp sitt lärande. Om föräldrar önskar ha fler möten ordnar förskolan det.

Förskolan inbjuder också till luciafirande, sommaravslutning och föräldrafika/frukost.

Bedömning i text

Barnen ges stora möjligheter att påverka sin egen situation, planering, arbetssätt och innehåll. Temaarbeten utgår i första hand från deras intressen och tankar.

Barnen ges till viss del möjligheter att ta ansvar för sitt lärande i vardagssituationer men deras möjligheter till ansvar till exempel i samband vid måltider kan öka främst hos de yngre barnen.

Formella forum för demokratiska processer förekommer kontinuerligt tillsammans med barnen.

Föräldrar ges stora möjligheter att i dialog med förskolan påverka utvecklingen av innehållet i verksamheten, däremot är de inte alltid intresserad av att medverka till detta.

Bedömning enligt skala

Stora brister i kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
1,0	2,0	3,0	4,0
☐	☐	☐	☒

Förskolechefens ansvar

Beskrivning

Hur förskolechef leder den pedagogiska verksamheten

Förskolechefen, som ansvarar för enhetens två förskolor och två skolor, berättar för oss att hon är en tillgänglig chef, samtidigt som hon arbetar för en "platt organisation" som syftar till delegering ut till enheterna. En tydlig organisation med arbetsgrupper och ansvarområden finns upprättad. Hon har delegerat ansvar till utvecklingsledarna, två på denna förskola, som alltid finns på plats på respektive enhet. Förskolorna har också en utvecklingsgrupp som träffas en gång i månaden.

Förskolechefen berättar att hon litar på att alla gör sitt bästa och att hon känner sig helt trygg med det. De har arbetat med att utveckla medarbetare och inte "motarbetare" och hon strävar efter att alla ska ha ambitionen att gå vidare i sin utveckling. Alla ska utvecklas och bli bättre genom att exempelvis ta del av ny forskning. En pedagog säger att de har en hård och krävande chef vilket har lett till en tydlig och positiv utveckling på förskolan.

Flera pedagoger säger att förskolechefen mestadels är på skolenheterna.

Förskolechefen har tillsammans med utvecklingsledarna och övriga pedagoger upprättat och utformat tydliga dokument för enheterna baserade på styrdokument och förskolans utvärderingar. Avdelningarnas arbetsplaner utgår från förbättringsområden i kundenkäten samt barngruppens sammansättning och intressen. Alla avdelningar har fått identifiera tre utvecklingsområden och har enats om att fokusera på två, matematik och teknik. På grund av detta arbetar de olika avdelningarna just nu med till exempel Beyblades, vatten och rymden som tema.

Det systematiska kvalitetsarbetet

Det systematiska kvalitetsarbetet drivs av förskolans samtliga medarbetare. Arbetsgrupper som exempelvis utvecklingsgrupp, samverkansgrupp och IT-grupp finns på enheten. Arbetsgrupperna vidareutvecklar förskolans kvalitet genom att bland annat utvärdera och följa upp de olika årshjulen som finns upprättade. Barnen är delaktiga i detta arbete genom intervjuer. Föräldrar är delaktiga genom att exempelvis besvara den årliga kommunala kundenkäten och genom deras möjligheter till att medverka i samverkansråd.

Förskolan använder lotusdiagram som de planerar och utvärderar efter. Dessa utvärderingar ligger som grund för att vidareutveckla verksamheten och tas med i kvalitetsredovisningen.

Förskolechefen sammanfattar och skriver årligen ned en kvalitetsrapport till kommunen.

Förskolornas pedagoger har varit med och utarbetat lotusdiagrammet som nu ligger som grund för många förskolors kvalitetsarbete.

Möjligheter till kompetensutveckling för personal utifrån verksamhetens behov

Förskolan satsar mycket på kompetensutveckling kopplad till aktuella behov och förskolans målområden. Pedagogerna berättar att förskolechefen ser kompetenshöjning som viktig, både genom att kompetensutveckla enskilda pedagoger samt hela enheten tillsammans.

Båda förskolorna har arbetat med litteraturstudier. Alla pedagoger läser litteratur om pedagogisk dokumentation med olika inriktningar som de diskuterar på möten för att utarbeta en pedagogisk samsyn för sina förskolor. "Det blir en styrka att alla läst samma saker", säger förskolechefen.

Hela enheten har också påbörjat en utbildning som handlar om "teambuilding och processer som lärande" som kommer att fortgå under verksamhetsåret.

En pedagog har gått VFU-handledarutbildning och flera av förskolans pedagoger går just nu en erfarenhetsbaserad förskollärarytbildning.

En pedagog går en TAKK-kurs "Tecken som alternativ och kompletterande kommunikation". Först ska förskolan låta en avdelning få prova på att arbeta med TAKK och därefter kommer de att utvärdera om de vill fortsätta att utbilda fler pedagoger.

Pedagogerna berättar att det varit många olika kurser och utbildningar men att de inte alltid hinner landa i allt och använda det i praktiken. De säger även att de uppskattar all kompetensutveckling som de får.

Samverkan och övergångar inom verksamheten och mellan skolformer

Enheten samarbetar med gemensam kompetensutveckling och inför skolstart.

Ledningsgruppen träffas för att utforma gemensamma dokument och förberedelser inför det systematiska kvalitetsarbetet. Samverkan mellan de båda förskolornas pedagoger förekommer endast i ringa omfattning. Några pedagoger berättar för oss att de saknar samarbete i form av nätverksträffar mellan förskolorna, vilket de tidigare har haft.

Övergångar mellan förskolans avdelningar sker väldigt smidigt enligt pedagogerna. Förskolans barn och pedagoger är välbekanta med varandra eftersom de ofta hjälps åt vid pedagogers frånvaro och att de träffas mycket ute på gården. Pedagoger från de äldre barnens avdelning besöker de yngre inför överflyttning och barnen får besöka sin nya avdelning vid flera tillfällen. Tillsammans flyttar de sen över barnets alla tillhörigheter till den nya avdelningen.

Förskolans femåringar och deras pedagoger samarbetar kontinuerligt i tvärgrupper under verksamhetsåret. Återkommande teman som "Maten och kroppen", "112" och "Hitta Vilse"⁹ bedrivs.

⁹ Civilförsvarets utbildning för barn och vuxna om hur vi ska bete om vi går vilse

Samverkan med närliggande skola för blivande förskoleklassbarn startar på hösten med skolbesök en gång i månaden. Efter vårens skolval sätter skolan och förskolans pedagoger tillsammans ihop grupper med förskoleklassbarn och de som ska börja i skolan till hösten. Dessa grupper träffas vid flera tillfällen under resterande termin tillsammans med pedagoger från skolan och förskolan. De föräldrar som väljer att deras barn ska börja i en annan skola besöker den tillsammans med sina föräldrar.

Bedömning i text

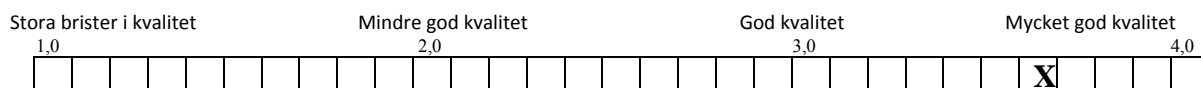
Förskolechefen har stor kunskap om verksamhetens pedagogiska kvalitet och arbetar i stor utsträckning för att utveckla den tillsammans med ledningsgrupp och medarbetare. Många tydliga dokument finns upprättade med förskolans läroplan som grund.

Det systematiska kvalitetsarbetet dokumenteras i hög grad på förskolan och i dokument. Förskolechefen ansvarar för detta arbete genom att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp utvärdera och utveckla verksamheten. Genom samarbete och delegation till utvecklingsledare och arbetslagledare har hon utvecklat metoder för detta arbete. Övriga pedagoger medverkar till viss del i detta. Barn och föräldrar bidrar också i detta arbete.

Pedagogerna och hela förskolan tillsammans erbjuds rikligt med kompetensutveckling kopplad till verksamhetens behov.

Samverkan inom förskolan och med mottagande skola fungerar utmärkt. Samverkan mellan enhetens båda förskolor kan utökas för att ta tillvara pedagogernas varierande kompetens.

Bedömning enligt skala

JÄMFÖRELSE MED TIDIGARE OBSERVATION

*Observationsår: Förbättringsområden
i tidigare rapport:*

Nuläge:

2008	Det pedagogiska rummets utformning	Förbättringsområdet kvarstår delvis
2008	Dokumentation som visar processen i barnets lärande och utveckling	Förskolan arbetar med att utveckla detta
2008	Involvera barnet i dokumentationen	Förbättringsområdet kvarstår
2008	Öka barnets inflytande i den dagliga verksamheten	Förbättringsområdet har åtgärdats

FAKTADEL Skogsstigens förskola

Fakta om enheten

Förskolan/delenhetens namn:	Skogsstigens förskola / Ektorps skolenhet
Är verksamheten kommunal eller fristående? Om fristående ange ägare.	Kommunal
Antal avdelningar.	5 (små)
Ev. profil på förskolan.	Språk och kommunikation

Statistik

Antal barn:	78
Antal pedagoger i barngrupp	13,2 + 2 resurspedagoger
Antal barn per pedagog (omräknat till heltidstjänst)	5,8 + 2 barn på 2 resurs pedagoger.
Antal legitimerade förskollärare.	3

Organisation /Ledning

Hur är ledningen organiserad? (finns ledningsgrupp, andra ledningsfunktioner)	En rektor till lika förskolechef 1,5 % pedagogisk utvecklingsledare Ansvarsgrupper bland annat för trygg och säker förskola. Profilgrupp, Inköp och underhåll samt städansvarig.
Ledningsresursens årsarbetstid på förskolan.	Rektor/ förskolechef 25 % Pedagogiska utvecklingsledare 70 % + 20 %.

SAMMANFATTNING Skogsstigens förskola

Sammanfattande slutsats

Skogsstigens förskola är belägen i ett område med villor och höghus i Nacka. Förskolan tillhör Ektorps skolenhet, bestående av två förskolor och två skolor. Den är uppdelad med fem avdelningar.

Dokumentationer av temaarbeten och arbetsmetoder med kopplingar till läroplanen stärker förskolans pedagogiska kvalitet. Likaså stärker arbetet med naturvetenskap och modern teknik detta genom pedagogernas ambition och intresse. Förskolans metoder för arbetet med barn i behov av särskilt stöd bidrar till ett positivt och inkluderade arbetssätt för hela verksamheten. Även arbetet med den genomtänkta kompetensutvecklingen bidrar till förskolans utveckling.

Den individuella pedagogiska dokumentationen behöver utvecklas genom att göra barnen mer delaktiga i den. Materialet på förskolan kan till viss del ses över, kompletteras och göras tillgänglig för att stimulera till mer kreativa och estetiska arbetssätt.

Förskolans ledning har utarbetat tydliga dokument men dessa behöver implementeras hos alla på enheten. Den pedagogiska kompetensen kan kompletteras för att höja förskolans kvalitet och vidareutveckla det pågående goda arbetet.

Starka sidor

Dokumentationer av temaarbeten och arbetsmetoder med kopplingar till läroplanen stärker förskolans pedagogiska kvalitet.

Utveckling och lärande sid 31

Metoder för arbetet med naturvetenskap och teknik med de äldre barnen stimulerar till ett lustfyllt lärande.

Utveckling och lärande sid. 31

Användandet av modern teknik som ett verktyg i lärandeprocesser är väl utvecklad på förskolan.

Utveckling och lärande sid. 31

Förskolans bedriver ett inkluderande arbetssätt med barn i behov av särskilt stöd.

Normer och värden sid. 28 Utveckling och lärande sid. 31

Den genomtänkta kompetensutvecklingen bidrar till förskolans utveckling.

Förskolechefens ansvar sid. 41

Förbättringsområden

Förskolan kan utveckla den individuella dokumentationen genom att göra barnen mer delaktiga i den.

Utveckling och lärande sid. 31

Miljöerna behöver kompletteras med mer tillgängligt och utforskande material som utmanar barnens egen fantasi och kreativitet.

Utveckling och lärande sid. 31

Barnens ansvar och inflytande kan utökas i det pedagogiska arbetet.

Ansvar och inflytande sid. 38

Förskolans styrdokument behöver implementeras hos alla pedagoger.

Förskolechefens ansvar sid. 41

Den pedagogiska kompetensen i arbetslagen behöver kompletteras.

Förskolechefens ansvar sid. 41

MÅLOMRÅDEN

Normer och värden

Beskrivning

Värdegrundsarbetet

Vi möter pedagoger som trivs och har roligt tillsammans. De framhåller för oss vid intervjuer att de trivs på sin förskola, att de har ett bra samarbete och att de löser det mesta tillsammans. Vi ser också att det speglar av sig i barngrupperna. Förskolan har växt från en avdelning till fem, omsättningen av pedagoger har varit stor senaste åren och många är nyanställda.

Förskolans pedagoger har tillsammans diskuterat värdegrundsfrågor och utarbetat en "Likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling". Planen innehåller förskolans vision, utvärdering från föregående år, kartläggning och nulägesanalys samt mål och åtgärder. Här kan vi läsa att "Genom samtal och reflektioner med barnen kring likabehandling och hur man är en bra kamrat, samt vid konflikthantering blir de delaktiga i arbetet".

Samtliga avdelningars arbetsplaner beskriver att detta är ett viktigt område att arbeta med. Avdelningarna arbetar med temat hur man är en "bra kompis" i början på hösten och i januari, berättar en pedagog, för att skapa "vikänsla". Arbetet med dessa värdegrundsfrågor genomsyrar hela förskolan, berättar pedagoger. De äldre barnens avdelningar har arbetat med att utforma en kompisol eller med att upprätta trivselregler som de satt upp på väggarna. Barn och pedagoger har tillsammans samtalat om hur de ska bemöta varandra. Här kan vi bland annat läsa att "låta alla vara med", "trösta varandra", "inte slåss och knuffas" och "vänta på sin tur". På en dokumentation med regler har barnen själva fått skriva sina namn för att bekräfta att de ställer upp på det som finns nedskrivet. Barn och pedagoger samtalar ofta om dokumenten speciellt om något inträffat som bryter mot reglerna, vilket vi hör att de gör under en samling. Ett barn berättar för oss att de gjort reglerna tillsammans och att det är väldigt bra. "Man ska ju inte klättra inne och det blir väldigt rörigt om man skriker till varandra." De yngre barnen arbetar också ständigt med detta, berättar pedagogerna, men vi ser ingen synlig dokumentation om detta.

På förskolan finns några barn med annat modersmål än det svenska. Vi hör att pedagogerna ofta använder enkla språkuttryck på de språk som finns representerade på förskolan. En pedagog berättar för oss att de kommer att utarbeta en plan för hur de ska uppmärksamma andra kulturer.

På förskolan finns det också barn med behov av särskilt stöd som inkluderas i barngrupperna efter sina behov och förutsättningar.

Förhållningssätt

Vi ser att pedagogerna bemöter barnen och varandra på ett välkomnande sätt och att de samtalar med föräldrarna både vid lämning på morgon och vid hämtning. Pedagogerna är närvarande tillsammans med barnen och vägleder dem i deras aktiviteter. Vi ser också att pedagogerna delar upp sig och finns till hands för barnen vid alla tillfällen och att de ofta uppmuntrar dem.

Vi hör också pedagoger som höjer rösten och berättar för barnen hur de inte ska bete sig, där barnens beteende eller ordval bedöms som rätt eller fel. Vi saknar att pedagogerna också inte ger barnen alternativ istället för endast tillrättavisningar vid dessa tillfällen.

Vi ser att barnen ofta är hjälpsamma mot varandra. Vid ett tillfälle när några barn ska gå in så säger pedagogen till barnen att om de ser en kompis som inte kan få av sig skor eller kläder själv, så hjälper man till. Vi ser att flera barn hjälper varandra att klä av sig. En pedagog berättar att barnen brukar heja på sina kompisar när de är ute på promenad för att hjälpa de som tycker att det är jobbigt att gå.

På de yngre barnens avdelningar sätter sig pedagogerna alltid på huk när de tar emot eller samtalar med barnen. Alla avdelningarnas pedagoger sitter ofta tillsammans med barnen på golvet.

Vi ser att pojkar och flickor ofta leker tillsammans. Pedagogerna bekräftar att de alltid erbjuder barnen samma sak, men de tvingar ingen att göra något mot sin vilja. De säger också att de har ett medvetet val när det gäller material och utformning av miljöer som ska passa alla oavsett kön.

Arbetsklimat för barn

Pedagogerna berättar att de ofta delar in barnen i mindre grupper för att skapa arbetsro. En förmiddag när vi är med de yngsta barnen ser vi att några barn är ute på gården, några går på promenad till en park och några barn är inne. Under de dagar vi besöker förskolan ser vi att barnen ofta delar upp sig och sitter och arbetar eller pysslar med något, antingen självmant eller med stöd av pedagoger.

Förskolan är certifierad som "Trygg och säker förskola" av Nacka kommun. Varje termin utförs miljö- säkerhets- och allergironder både inomhus och utomhus för att skapa en trygg och säker miljö för alla.

Bedömning i text

Det finns till stora delar en gemensam och förankrad syn på värdegrunden bland personalen vilket vi läser i deras dokument och ser i deras arbete med kompisolar och trivselregler bland de äldre barnen. Det arbetet kan göras synligare bland de yngre för att göra det tydligt och omfatta hela verksamheten.

Det finns till stora delar ett aktivt arbete med att utveckla en förståelse för alla människors lika värde genom till exempel deras inkluderande arbetssätt med barn i behov av särskilt stöd. Förskolan uppmärksammar barn från alla kulturer och ska fortsatt utveckla detta arbete.

Det bedrivs till stora delar ett systematiskt arbete mot diskriminering och kränkande behandling med utgångspunkt från en plan. Det finns också ett respektfullt förhållningssätt hos de flesta pedagoger. För att få en gemensam syn om detta kan förskolan utarbeta metoder där de till exempel kan ge barnen alternativa lösningar.

Verksamheten präglas av arbetsro och av barn som gärna hjälper varandra.

Bedömning enligt skala¹⁰

5.0 ¹⁰ Stora brister i kvalitet

Verksamheten har stora förbättringsbehov

6.0 Mindre god kvalitet

Verksamheten bedöms sammantaget ha mindre god kvalitet och har flera förbättringsområden

7.0 God kvalitet

Verksamheten har i huvudsak god kvalitet med vissa förbättringsområden.

8.0 Mycket god kvalitet

Verksamheten uppvisar goda lösningar och förhållanden som visar att den kommit långt i sin strävan att nå målen.

Utveckling och lärande

Beskrivning

Hur enheten arbetar för att varje barn ska utvecklas efter sina förutsättningar och samtidigt stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga utifrån detta målområde i läroplanen

Enhetens profil är "Språk och kommunikation". I verksamhetsplanen kan vi läsa att "Språket är människans främsta redskap för att tänka, kommunicera och lära. Genom språket utvecklar barnet sin identitet samt uttrycker tankar och känslor".

Förskolans avdelningar för de äldre barnen använder sig bland annat av bornholmsmodellen för att stimulera barnens språkutveckling, berättar pedagogerna. På väggarna hänger tygpåsar med material om detta som används vid samlingar. Hela förskolan läser sagor, sjunger, rim- och ramsar, samtalar och utmanar barnen kontinuerligt för att stimulera språket. Vi ser att avdelningarna har hyllor med språkstimulerande material bestående av bland annat spel och böcker. Alfabetet och siffror finns uppsatt på väggar och golv. På flera avdelningar använder pedagogerna teckenkommunikation, främst tillsammans med barn som behöver extra stöd för bland annat sin språkutveckling. Detta skapar dessutom ytterligare dimension av språket för avdelningens alla barn.

Pedagogerna säger att de tycker att det är viktigt att de ofta läser böcker för barnen. De sätter upp bilder på väggarna på de böcker de för tillfället läser med barnen så att föräldrarna kan ta del av detta.

Det finns böcker tillgängligt för barnen och vi ser att pedagogerna ofta läser för dem spontant eller på barnens initiativ. Vi ser också att pedagogerna sjunger spontant med barnen, ibland med gitarrackompanjemang, och att de barn som är intresserade ansluter sig. När några av de yngsta barnen sjunger "Blinka lilla stjärna" går ett barn i väg och hämtar en gul bit Plus Plus¹¹ och säger att han har hämtat en stjärna och att den är gul. Sen går fler barn och hämtar gula Plus Plus.

Flera avdelningar arbetar med något de kallar språkpåse. Där får varje barn, en i taget, ta med sig en tygpåse hem med ett litet häfte i. Hemma får barnen välja ut en bok som de läser tillsammans med sina föräldrar. Föräldrarna skriver i häftet vad barnen säger om boken. Barnet tar med sig boken till förskolan och berättar om eller läser sin bok på samlingen för de övriga barnen. Syftet med detta arbete är att stärka högläsningsskulturen och barnens förmåga att berätta och beskriva för varandra, berättar pedagogerna. Presentationerna filmas eller fotograferas och sparas i barnens digitala mappar.

De äldsta barnen arbetar med "veckans bokstav". Barnen får komma med förslag på ord som börjar på bokstaven. De läser en ramsa med anknytning till den och skriver bokstaven i sina skrivböcker. Vi ser när barnen spontant skriver i sina bokstavsböcker och vi ser dokumentationer om detta på en vägg.

¹¹ Plus Plus är ett interaktivt konstruktionssystem som barnen kan bygga figurer med

En gång i veckan samlas hela förskolan för en gemensam sångstund. Två pedagoger leder stunden med sång- och gitarrackompanjemang. Pedagogerna samtalar och vägleder barnen. De räknar in varje sång med räkneord på olika språk. Flera av sångerna kombineras med rörelseaktiviteter. Vi ser att barnen deltar med glädje. Till nästföljande tillfälle får barnen i uppgift att meddela sina pedagoger vilka nya sånger de vill sjunga.

Vi läser i verksamhetsplanerna att förskolan uppmuntrar barnens intresse för främmande språk, bland annat genom att säga hej på olika språk. De lägger lite extra fokus på engelska och försöker på ett lekfullt sätt skapa intresse för det. Vi är med på en samling när barn och pedagoger välkomnar varandra på tretton olika språk. "Du glömde på grekiska, påpekar ett barn!" och genast säger de "yassou" till varandra. Vi hör också att pedagogerna vid flertalet tillfällen uppmuntrar det engelska språket tillsammans med barnen.

Pedagogerna berättar att barnens matematiska förmåga stärks och stimuleras genom att de tillsammans till exempel bakar på förskolan, räknar och mäter. De barn som behöver utmanas extra får utmaningar genom olika sifferuppgifter, berättar pedagogerna.

Vid ett tillfälle leker några yngre barn med Plus Plus och de sitter länge och bygger. Vi ser att barnen ibland sorterar dem efter färger. Men ingen av pedagogerna bekräftar eller säger något om deras urval av färg eller form när de visar upp sitt bygge. Vid ett annat tillfälle läser en pedagog för äldre barn en bok som handlar om lägesord. Barnen får vara med och svara och diskutera om det till exempel är över, under eller bredvid.

Under vårt besök ser vi inte så mycket mer hur de arbetar med att utveckla barnens matematiska förmågor annat än att de till exempel räknar barn vid några tillfällen.

Förskolan arbetar kontinuerligt med naturvetenskap och teknik. Vi är med på en samling med de äldsta barnen när draken Berta, ett "mjukisdjur", knackar på och kommer på besök. En pedagog läser ur Bertas bok om dagens experiment "Bertas överraskning". Barnen lyssnar fängslade på berättelsen. Därefter utför de tillsammans experimentet. Barnen får med vägledning blanda vatten, gula ärtor och gips som blandas till en smet och formas till ett ägg runt en liten plastfigur. Efter utevistelsen får barnen kommentera vad som hänt och kommer att hända. Pedagogerna uppmuntrar och utmanar barnen att fundera och komma med hypoteser. Experiment med Berta återkommer varje vecka. På en avdelning med yngre barn ser vi att de har gräsodlingar i PET-flaskor så att barnen kan se hur det växer. De har också en sluten "ekoburk" med en växt där de synliggör ett kretslopp.

Hela förskolan arbetar långsiktigt med temat "JAG, kroppen och närmiljön". Detta arbete förekommer på alla avdelningar och i tvärgrupperna. De äldsta barnen håller på att utforma sina egna rum i kartonger. Flera avdelningar promenerar hem till barnen och fotografer deras hus som de sen dokumenterar med bilder på en karta. Barnen ritar också självporträtt och sina familjer.

En avdelning med yngre barn har varit på filmvisning i biblioteket som handlade om boken, Prick och Fläck snöar in. Detta inspirerade sedan till ett litet snöprojekt, berättar en pedagog. Barnen har fått limma och måla med vitt.

Vi ser också på en av de yngre barnens avdelning när barnen får tillgång till färgat raklödder som de med förtjusning utforskar.

Vi läser i förskolans arbetsplaner och vi ser att hälsa och välmående är något som förskolan anser är viktigt. Pedagogerna ser till att alla barn är ute i friska luften varje dag, oavsett väder. De är också noga med att lära barnen vikten av att tvätta händerna för att minska smittspridning. De pratar om vad kroppen behöver för att må bra, både i matväg, motion och vila. Förskolans mat levereras från skolan som finns i samma byggnad. Köket är kravmärkt och delar av de produkter som nyttjas är kravmärkta. Skolans kock tillagar den mesta maten från grunden.

En pedagog berättar att de brukar gå på hälsopromenad med barnen. Där får barnen göra olika övningar. Det kan vara att springa uppför en backe, klättra, balansera och röra sig på olika underlag. Samtidigt hejar alla på varandra. Efteråt får barnen reflektera och berätta vad de gjort under hälsopromenaden. Vi ser en film på lärplattan där ett barn berättar att de hejar på varandra för att kamraterna ska orka. De äldsta barnen på förskolan har tillgång till skolans idrottssal en gång i veckan.

Förskolan arbetar med tvärgrupper, två- tre- och fyraåringar, en dag i veckan då barn från olika avdelningar får samarbeta med barn i sin egen ålder.

Hur modern teknik integreras i lärandeprocessen

Förskolan har en IT-plan, utarbetad av kommunen, som stöd för detta arbete. På varje avdelning finns datorer och två lärplattor som används av pedagogerna till dokumentation av verksamheten och för barnen till att söka information, fotografera och spela utvalda pedagogiska spel.

Vi ser att förskolan ofta använder sig av modern teknik i sitt arbete tillsammans med barnen och till dokumentation.

Vi är med på en samling när barnen får titta på en film som de spelat in under en promenad. Barnen får först titta en gång på filmen. Sen får de titta en gång till och barnen får då berätta om vad som händer under promenaden och pedagogen spelar in vad de säger.

En avdelning "flyger" med Google Earth¹² i projektet "JAG, kroppen och närmiljön" och tittar på lärplattan var barnen bor och hur deras hus ser ut.

På de äldsta barnens avdelning har en pedagog gjort robotar tillsammans med barnen som de sen fått styra via lärplattan. De har gjort egna spökhistorier på den med barnens egna röster och musikval. De har också kommunicerat via Skype¹³ med en engelsk skola och gjort Qrkoder¹⁴ med filmer om bland annat förskolan. Vi ser att det sitter Qrkoder uppsatta på en avdelning.

¹² Google Earth är en virtuell jordglob

¹³ Ett program som låter dig prata med vem som helst i hela världen via internetuppkoppling

¹⁴ En kvadratisk streckkod som kan avläsas via en via en applikation

Förskolan har nyligen börjat använda Schoolsoft som ett dokumentations- och kommunikationsmedel med föräldrarna. Avdelningarna har kommit olika långt med detta arbete.

Dokumentationer från händelser och temarbeten samlas i en presentationsapplikation, Keynote, på lärplattorna. Föräldrar får hem den samlande dokumentationen på ett USB-minne.

Hur verksamheten anpassas till barn i behov av särskilt stöd

Förskolan har utarbetat en egen handlingsplan för detta. Pedagogerna berättar att när de upptäcker att de har ett barn som de anser behöver extra stöd samtalar de först i arbetslaget för att finna metoder hur de ska arbeta för att stimulera barnet på bästa sätt. Detta dokumenteras och efter utvärdering av arbetet kontaktas vid behov förskolechef och föräldrar. De kan också konsultera kommunens resursteam som kan ge stöd i form av specialpedagogisk kompetens och/eller individförstärkning. En utarbetad handlingsplan från kommunen finns för detta på förskolan där arbetssätt beskrivs. Den innehåller också dokument för att ansöka om extra pedagogisk och/eller ekonomisk förstärkning. Utvärdering av tidigare eller pågående insatser utvärderas två gånger per läsår.

På förskolan finns några barn med behov av särskilt stöd som inkluderas i barngruppen med bland annat individförstärkning och extra kompetensinsatser. Pedagogerna ser detta som berikande för alla. Vi ser, och pedagogerna berättar, att barnen inkluderas och är en del av barngrupperna.

En barnpsykolog finns knuten till enheten som kan stödja pedagogerna i deras arbete.

Hur verksamheten anpassas efter barn med annat modersmål

På förskolan finns några få barn med annat modersmål. Förskolan köper in modersmålsstöd genom kommunen och de strävar efter att denna undervisning ska inkluderas med andra barn på förskolan, vilket inte sker fullt ut idag. Vid vårt besök kommer en modersmålslärare och har aktiviteter med ett par barn i ett angränsande rum.

Vi ser på en avdelning där siffrorna ett till och med nio benämns på de fyra språk som talas på den avdelningen och vi hör att de använder vardagliga fraser på de språk som finns representerade.

Dokumentation av barns lärande

Lärandet dokumenteras i lotusdiagram som finns uppsatta på många ställen på förskolan. Här finns presentationer av temaarbeten och aktiviteter beskrivna som visar vilka av förskolans läroplansmål som uppnås.

Varje barn dokumenteras i en keynotepresentation. Där finns bilder, filmer och en liten beskrivning av händelser/aktiviteter. Barnen är delaktiga i sina dokumentationer genom att pedagogerna sitter tillsammans med barnen och lägger in till exempel bilder, berättar pedagoger. Det finns inte så mycket beskrivet av respektive barns eget lärande i form av egna kommentarer, tankar eller teorier under de olika händelserna/aktiviteterna. I presentationen finns läroplansmålen inlagda som lotusdiagram i början eller som utdrag vid varje målområde.

Miljön som stöd för lärandet

Förskolans lokaler är omgjorda från att ha varit klassrum tillhörande skolan, till att bli avdelningar för förskolans barn. De flesta avdelningar har endast ett stort rum och trånga hallar. Miljön är ljus och tydligt inredd. Pedagogerna har arbetat mycket med att skapa miljöer i form av små rum i rummen med bygghörnor, bord att sitta och arbeta vid, läshörnor, hemvrår med mera.

En del avdelningar har materialet i genomskinliga lådor så innehållet blir synligt och lätt att hitta för barnen, samt lägga tillbaka. Det finns låga bord som barnen har lätt för att sätta sig vid. På några avdelningar är mycket material högt placerat så att barnen inte själva kan nå det. En del material är märkta med bilder så att barnen kan be om det.

Förskolans utomhusmiljö är uppdelad på två gårdar. Gården för de två yngsta barnens avdelningar är varierande med både asfalt, lite skog och gräs. Det finns en hinderbana i skogen, en diskbänk för vattenlek, en stor båt och annat för utomhuslek. Gården för de äldre barnens avdelningar, som de delar med förskoleklasserna, har en stor rutschkana, lekutrustningar och en liten hinderbana på baksidan. Här finns även en inhägnad del för odling. På grund av att så många avdelningar delar på den större gården blir den lätt full med barn berättar pedagogerna, och därför går de ofta iväg till närliggande parker och grönområden.

Vi saknar mer av utmanande material som till exempel återvinningsmaterial, naturmaterial eller annat som stimulerar barnens fantasi och kreativitet i lek och skapande. Förskolan kommer att ha en ”vårfixardag” i maj då de ska fokusera på att skapa en mer inspirerande utemiljö.

Samverkan med samhälle, arbetsliv och högre utbildning

Förskolan besöker biblioteket i Nacka forum för att låna böcker men också för att se film. De besöker också ofta närliggande parker och skogsområden. Förskolans äldsta barn gör många utflykter, vilket enligt pedagogerna är mycket uppskattat av såväl barn som föräldrar. De har bland annat besökt Mulle Meckparken i Järfälla, Vasaparken, Skansen där de stöpt ljus och Dieselverkstan i Sickla, ett kulturhus med bibliotek, bio, dans och drama med mera. De kommer även att åka på ett teaterbesök till Dramaten för att se föreställningen H2O.

Förskolan får kulturbidrag från kommunen för barn från tre års ålder. För detta bidrag har de vid några tillfällen köpt in en teaterföreställning som kommit till förskolan. Detta görs för att även de barn som ännu ej fyllt tre ska få tillgång till kultur såsom exempelvis teater.

Bedömning i text

Verksamheten är strukturerad och utgår till stora delar ifrån läroplanen vilket säkras av att de använder sig av lotusdiagram. Barnen får vanligtvis pröva olika arbetsätt och arbetsformer som vi bland annat ser i temaarbetet med "JAG, kroppen och närmiljön".

Barnen ges till stora delar möjlighet att utvecklas så långt som möjligt. Arbetsätt som stimulerar samarbete mellan barnen i deras lärande är vanligt förekommande.

Språkutvecklande arbetsätt förekommer i stor utsträckning men vi ser inte så många arbetsätt som utvecklar det matematiska tänkandet. Arbetsätt som utvecklar förmågor inom naturvetenskap förekommer ofta, bland annat genom det utforskande arbetet med materialet om "Berta" samt förskolans odlingar.

Modern teknik som ett verktyg i lärandeprocesser används ofta. Barnen får i stor utsträckning utveckla sin förmåga att orientera sig i en komplex verklighet genom pedagogernas kunskap om och intresse för lärplattans varierande användningsområden.

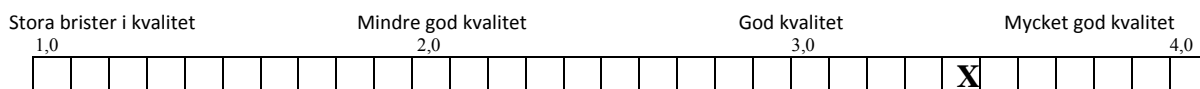
Verksamheten anpassas till stora delar för barn i behov av särskilt stöd och det finns väl fungerande strategier och metoder för arbetet med barn med annat modersmål.

Dokumentation av barns läroprocesser förekommer men inte för varje enskilt barn, då keynotepresentationerna endast beskriver verksamheten och inte så mycket av barnets eget lärande. Dokumentationen används för att utveckla verksamheten genom arbetet med lotusdiagrammen. Föräldrar har möjlighet att kontinuerligt ta del av dokumentationen genom presentationerna och Schoolsoft.

Lärandemiljön är stimulerande, utmanande och mångsidig, genom en tydlig, tillgänglig och strukturerad miljö och med material, trots de små lokalerna. Vi saknar dock alternativa material som mer utmanar barnens egen fantasi och kreativitet.

Samverkan med samhälle sker i stor utsträckning i det pedagogiska arbetet och närområdets möjligheter tas tillvara i verksamheten.

Bedömning enligt skala

Ansvar och inflytande för barn

Beskrivning

Barns ansvar för det egna lärandet och verksamheten

En pedagog berättar för oss att målet är att barnen ska bli självständiga. Vi ser att barnen själva klär på och av sig i samband med utevistelsen, även de yngre barnen med hjälp och stöd av pedagoger. Vi ser också att miljöerna är anpassade så att barnen ska kunna vara självständiga genom att det mesta av materialet och möblerna är i deras höjd.

Vi ser att på en avdelning för äldre barn tar de mat själva vid en buffé. Efter maten hjälper barnen också till att duka av och torka borden. De flesta övriga avdelningars barn serveras mat av pedagogerna som frågar barnen vad de vill ha på sina tallrikar. En pedagog berättar att de har för avsikt att låta barnen ta mat själva men att de inte ordnat ett buffébord som passar än. Överbliven mat slängs i soporna.

Barnen får ofta välja mellan olika aktiviteter som pedagogerna förberett efter exempelvis lunch och vilor. Vi ser också att vid vissa tillfällen ges barnen möjlighet att välja om de vill vara ute eller inne.

Hela förskolan har ett gemensamt tema ”jaget och närmiljön” som de arbetar med på olika sätt beroende på ålder och intresse. Vi ser inte några andra pågående eller dokumenterade teman eller projekt som utgår från barnens intresse. Pedagogerna bekräftar att det stämmer just nu. På en avdelning är många barn intresserade av Star Wars¹⁵ men pedagogerna berättar att de inte har kommit på hur de ska arbeta med det. Vid vårt besök ser vi några barn som tittar i en starwarsmålarbok som ett barn har med sig till förskolan. De vet mycket om figurerna, vilka som är kung och drottning, vilka färger de har och samtalar länge om alla figurerna.

En avdelning har en städlåt, som barnen själva valt från årets melodifestival. Vi ser att barnen sätter i gång att städa direkt nät låten börjar spelas. En pedagog berättar att barnen städar blixtnabbt för att hinna dansa lite innan låten tar slut.

Barnen medverkar under de pedagogiska samtalen tillsammans med sina föräldrar. Här får de berätta om sitt lärande som dokumenterats med bilder och läroplansmål i den digitala mappen. Vi ser inte att barnen för övrigt är med och reflekterar över sitt lärande. Pedagogerna berättar att mappen endast används för reflektion tillsammans med barnen vid dessa tillfällen.

¹⁵ En franchise som främst består av en serie amerikanska science fictionfilmer

Demokratiska arbetsformer

Under vårt besök ser vi inga exempel, men pedagogerna berättar att barnen ofta får vara med och rösta. Exempelvis får barnen rösta på vilka lekparken de ska besöka och vilka namn de olika tvärgrupperna ska ha.

Samverkan med föräldrar

Förskolan strävar efter att föräldrarna ska känna sig delaktiga i dess verksamhet. Pedagogerna upplever att de har mycket bra relation med föräldrarna.

På varje avdelning finns tydlig information och dokumentation tillgänglig för alla föräldrar. Här finns såväl förskolans viktigaste styrdokument samt praktisk information angående sjukdomar med mera uppsatt på anslagstavlor. Föräldrar kan också ta del av information och dokumentation via Schoolsoft som de flesta avdelningar har börjat använda.

På förskolan finns ett samverkansråd som föräldrar inbjuds till ett par gånger per termin.

Föräldrarna inbjuds två gånger per år till föräldramöten, bland annat informerar förskolechefen om enhetens styrdokument på det ena mötet. Två gånger per år inbjuds också föräldrarna till ett pedagogiskt samtal. På detta samtal medverkar barnet som då får vara med och visa upp sitt lärande och sin utveckling. Om föräldrar önskar ha fler möten ordnar förskolan det.

Några avdelningar samarbetar med föräldrarna med ett retorikprojekt, som handlar om att en liten nalle/docka får följa med barnen hem över en helg. Sen får barnen berätta med hjälp av stödtext som föräldrarna skrivit vad de tillsammans upplevt, på samma sätt som en del avdelningar arbetar med bokpåsarna.

Förskolan inbjuder också till "fixardag", luciafirande, vernissage, föräldrafika och sommaravslutning med picknick vid Nyckelviken.

Bedömning i text

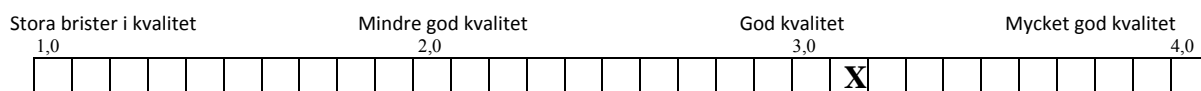
Barnen ges till stora delar möjlighet att ta ansvar för sina egna handlingar och miljön, genom att miljön är anpassad för barnens behov och att de ges förutsättningar att försöka göra mycket själva. Barnen kan få mer möjlighet till inflytande och ansvar om maten serverades vid tillgängliga bufféer och på borden för de yngsta barnen.

Barns tankar, intressen och åsikter kan tas mer tillvara genom att ge dem till exempel mer inflytande över planering, arbetssätt och innehåll i projekten. I dag är alla pågående projekt bestämda av pedagoger.

Barn ges möjlighet att påverka sin egen situation i förskolan, och formella forum för demokrati fungerar bra.

Föräldrarna ges möjlighet att i dialog med förskolan påverka utvecklingen av innehållet i verksamheten

Bedömning enligt skala

Förskolechefens ansvar

Beskrivning

Hur förskolechef leder den pedagogiska verksamheten

Förskolechefen, som ansvarar för enhetens två förskolor och två skolor, berättar för oss att hon är en tillgänglig chef, samtidigt som hon arbetar för en "platt organisation" som syftar till delegering ut till enheterna. Hon har delegerat ansvar till utvecklingsledarna, en på denna förskola, som alltid finns på plats på respektive enhet. Förskolorna har också en utvecklingsgrupp som träffas en gång i månaden.

Förskolechefen berättar att hon litar på att alla gör sitt bästa och att hon känner sig helt trygg med det. De har arbetat med att utveckla medarbetare och inte "motarbetare" och hon strävar efter att alla ska ha ambitionen att gå vidare i sin utveckling. Alla ska utvecklas och bli bättre genom att ta del av ny forskning.

Förskolechefen har tillsammans med utvecklingsledarna och övriga pedagoger upprättat och utformat tydliga dokument, såsom årshjul och verksamhetsplaner, för enheterna baserade på styrdokument och förskolans utvärderingar. Avdelningarnas arbetsplaner utgår från förbättringsområden i kundenkäten samt barngruppens sammansättning och intressen.

Utvecklingsledaren vill skapa fler arbetsgrupper för att underlätta arbetet inom olika områden och för att lyfta fler pedagogers delaktighet. Flera pedagoger uttrycker att de tycker att ledningsgruppens organisation är otydlig och att arbetsbeskrivningar behöver förtydligas. På förskolan finns endast ett fåtal förskollärare anställda.

Det systematiska kvalitetsarbetet

Det systematiska kvalitetsarbetet ska drivas av förskolans arbetslagsledare och övriga pedagoger men i dagsläget är detta otydligt, berättar ett par pedagoger. Barnen är delaktiga i detta arbete genom intervjuer. Föräldrar är delaktiga genom att exempelvis besvara den årliga kommunala kundenkäten och genom deras möjligheter till att medverka i samverkansråd.

Förskolan använder lotusdiagram som de planerar och utvärderar efter. Dessa utvärderingar ligger som grund för att vidareutveckla verksamheten och tas med i kvalitetsredovisningen.

Förskolechefen sammanfattar och skriver årligen en kvalitetsrapport till kommunen.

Förskolorna har varit med och utarbetat lotusdiagrammet som nu ligger som grund för många förskolors kvalitetsarbete.

Möjligheter till kompetensutveckling för personal utifrån verksamhetens behov

Förskolan satsar mycket på kompetensutveckling kopplad till aktuella behov och förskolans målområden. Pedagogerna berättar att förskolechefen ser kompetenshöjning som viktig, både genom att kompetensutveckla enskilda pedagoger samt hela enheten tillsammans. Två pedagoger kommer till exempel att delta på en utbildning som handlar om naturvetenskap och teknik, vilket är ett område de just nu arbetar med och önskar fördjupa sig i.

Båda förskolorna har arbetat med litteraturstudier. Alla pedagoger läser samma litteratur om pedagogisk dokumentation, med olika inriktningar, som de diskuterar på möten för att utarbeta en pedagogisk samsyn på förskolorna. "Det blir en styrka att alla läst samma saker", säger förskolechefen.

Hela enheten har också påbörjat en utbildning som handlar om "teambuilding och processer som lärande" som kommer att fortgå under verksamhetsåret.

En pedagog från fritidshemmet har gått en TAKK-kurs "Tecken som alternativ och kompletterande kommunikation" och delger förskolans pedagoger om detta. En TAKK-kurs har påbörjats denna termin där flera pedagoger deltar.

Samverkan och övergångar inom verksamheten och mellan skolformer

Enhetsen samarbetar med gemensam kompetensutveckling och inför skolstart. Förskolans pedagoger samverkar till exempel i tvärgrupper, vid planering, öppning och stängning och vid sjukdom.

Ledningsgruppen träffas för att utforma gemensamma dokument och förberedelser inför det systematiska kvalitetsarbetet. Samverkan mellan de båda förskolornas pedagoger förekommer endast i ringa omfattning.

Övergångar mellan förskolans avdelningar sker väldigt smidigt enligt pedagogerna. Förskolans barn och pedagoger är välbekanta med varandra eftersom de ofta hjälps åt vid pedagogers frånvaro och att de träffas mycket ute på gården.

Samverkan med närliggande skola för blivande förskoleklassbarn startar vid vårterminens början med att förskolan blir inbjuden på ett besök till skolan. Barn och pedagoger är välbekanta för varandra eftersom de delar gård. När skolvalet är gjort, oftast under mars månad, bjuder skolan in till ytterligare tre träffar, det sista inklusive lunch i skolans matsal. Under dessa tre tillfällen får förskolans barn som till hösten ska byta avdelning, samtidigt besöka sina nya avdelningar. Innan barnen går på sommarledighet flyttar de över sina tillhörigheter till den nya avdelningen där de ska börja till hösten.

Bedömning i text

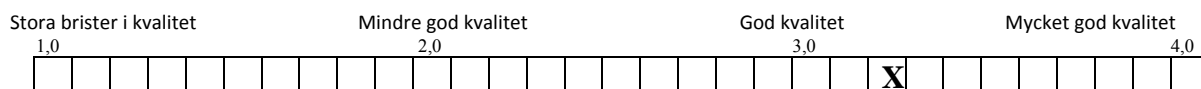
Förskolechefen har kunskaper om verksamhetens pedagogiska kvalitet och arbetar för att utveckla den tillsammans med ledningsgrupp och medarbetare. Många tydliga dokument finns upprättade med förskolans läroplan som grund men behöver implementeras hos samtliga pedagoger. Förskolan har få anställda förskollärare.

Det systematiska kvalitetsarbetet dokumenteras på förskolan och i dokument. Förskolechefen ansvarar för detta arbete genom att kontinuerligt planera, följa upp, utvärdera och utveckla verksamheten. Genom samarbete och delegation till utvecklingsledaren och arbetslagledare har hon utvecklat metoder för detta arbete men dessa metoder behöver tydliggöras för alla pedagoger. Barn och föräldrar bidrar i viss mån i detta arbete.

Pedagogerna och hela förskolan erbjuds rikligt med kompetensutveckling kopplad till verksamhetens behov.

Samverkan inom förskolan och med mottagande skola fungerar utmärkt. Samverkan mellan enhetens båda förskolor kan utökas för att ta tillvara pedagogernas varierande kompetens.

Bedömning enligt skala

JÄMFÖRELSE MED TIDIGARE OBSERVATION

*Observationsår: Förbättringsområden
i tidigare rapport:*

Nuläge:

2008	Det pedagogiska rummets utformning	Förbättringsområdet är åtgärdat
2008	Dokumentation som visar processen i barnets lärande och utveckling	Förskolan arbetar med att utveckla detta
2008	Involvera barnet i dokumentationen	Förbättringsområdet kvarstår
2008	Öka barnets inflytande i den dagliga verksamheten	Förbättringsområdet är under arbete

REFERENSER

Läroplan för förskolan, Lpfö 98/10, www.skolverket.se

Våga Visa Bedömningsmatris förskola

2014-06-12

Våga Visa frågebank vid observation för förskola

2014-06-12

Våga Visa Metodbok för observationer 2014

2014-06-12

Våga Visa Rapportmall

2014-06-12

Aktivitetsplaneringsmall 2014-06-25

Barnkonventionen i sin helhet 2009

Delta utvärdering ht-14

E-handlingsplan rev. 150211

Ektorps skolenhet mål

Förväntansdokument vt 15 2015-02-04

Från A-Ö 20140807

Invänjning för småbarn 150114

Klagomålshantering 1306-18

Kontaktuppgifter 150114

Kost och allergi 150114

Lathund för Lpfö98-10 den slutgiltiga

Lotusdiagram för Lpfö 98-10 digitalt

Nötförbud 2014-07-02

PUL vårterminen 2015-01-14

Plan för bemötande 2015-02-04

Rutiner kring resursansökan maj 2014

Schema för barn 150114

Sjukdomspolicy 2014-10-09

Verksamhetsplan Utskogen och Skogsstigens förskolor 2015-02-16

Vision och värdegrund Ektorps skolenhet 15

Välfärd Skola 2014

Utvärderingsmall för barn 2014-06-25
Vision och Värdegrund Ektorps skolenhet januari 2015
Våga Visarapport Ektorps 3 - 7 mars 2008
Årsplan för avdelningsansvariga rev. augusti 2014
Årsplan för pedagoger rev. augusti 2014

Arbetsplan Ekorren vt 15
Arbetsplan Fjärilen vt 15
Arbetsplan Myran vt 15
Arbetsplan Nyckelpigan vår 2015
Arbetsplan Ugglan vt-15
Arbetsplan Älgen ht 14
Delta Ekorren ht-14
Delta diagram Fjärilen
Delta Nyckelpigan ht-14
Kvalitetsanalys för Utskogens förskola 20140916

Arbetsplan björnbäret vt 15
Arbetsplan blåbäret vt 15
Arbetsplan för Hjortronet och Lingonet vt 15
Arbetsplan Rönnbäret
Delta utvärdering Björnbäret
Delta utvärdering Hjortronet Ht-14
Delta utvärdering Lingonet Ht-14
Lotus för Lingonet ht-14
Skogsstigens kvalitetsanalys 20140905
Utvärdering Rönnbäret
Plan mot diskriminering och kränkande behandling 2015-01-28

Kommentar från förskolans ledning till observationsrapporten

Utskogens förskola och Skogsstigens förskola vårterminen 2015.

Förskolans/skolans arbete med observationsrapporten

- Ledning, utvecklingsledare och arbetslagledare har läst rapporten och i sin tur informerat sina arbetslag.
- Starka sidor och förbättringsområden har analyserats. Utifrån analysen har vi tagit fram förbättringsåtgärder. De starka sidorna om nämns i rapporten känner vi igen som skolenhetens framgångsfaktorer.
- I samband med att nya arbetsplaner tas fram inför ht-15/vt-16 kommer förbättringsområdena att presenteras.
- Före Våga Visa observationen informerade ledning både barn, elever och föräldrar om Våga Visas syfte och metod. Vi kommer att återkoppla genom elevråd, föräldramöten, samverkansråd och föräldraföreningsmöten. Vt-16 kommer vi återkoppla till barn, elever och föräldrar med en enkät för att se resultatet av förbättringsarbetet.

Kommentar till observationens resultat

Utskogens förskola och Skogsstigens förskola

- Vi känner igen oss i rapporternas resultat. På Skogsstigens förskola kan vi analyserat självvärderingen och gjort förändringar i arbetsgruppen. Idag är nöjdheten mycket högre bland pedagogerna.
- Vi är mycket stolta över många punkter i Enhetens observation när vi läser rapporten.

Våga Visa observatörerna har uppfattat den höga nivån på det pedagogiska arbetet. Detta märks också i resultaten på nöjdheten hos föräldrar och barn. Vårt goda rykte gör att vi hela tiden kan fylla våra avdelningar. Vi har även höjt andelen förskollärare under de senaste månaderna.

- Vi arbetar sedan årsskiftet med handledning gällande skolans kvalitetsarbete i det ingår ett förtydligande av ledning och styrning.

Sedan ht-15 har vi nu en biträdande rektor på heltid. Vilket enheten inte haft ekonomisk möjlighet till tidigare.

- Några av förskolornas framgångsfaktorer som vi anser ligger till grund för den höga kvaliteten.
 - Arbetet med värdegrunden
 - Engagerade pedagoger, barn och föräldrar
 - Höga förväntningar på barn och personal.
 - Ökad andel utbildade förskollärare.
 - Inkluderande arbete med barn i behov av särskilt stöd.
 - Enheten består av förskola och skola

Förbättringsområden i observationsrapporten

Förbättringsåtgärder utifrån Våga visa rapporten vt-15 Utskogens förskola:

- Förskolan kan utarbeta gemensamma metoder för att exempelvis ge barnen alternativa lösningar vid konflikter (normer och värden sid. 8).**

Personalen skall tänka på att i större utsträckning än nu ge barnen konkreta exempel på fraser, tips och exempel på hur de kan lösa den situation som har uppstått. Även utmana barnen att hitta egna lösningar på hur de kan lösa konflikten. Det är viktigt att vi som personal inte bara säger NEJ utan ger dem alternativa lösningar och att man bekräftar och ser bortom barnens handling och lyfter fram barnens intentioner/syfte med handlingen. Det är viktigt att vi personal vågar säga till våra kollegor om vi hör att någon bara säger nej och inte ger barnen exempel på hur situationen kan lösas. Det är även viktigt att vi är med barnen både på avdelningarna och på gårdarna, att vi rör oss runt på gården och

är med i barnens lekar, då både ser och hör vi vad som pågår mellan barnen och kan lättare förekomma konflikter och hjälpa till i konfliktlösningar.

Förskolan kan utveckla den individuella dokumentationen genom att göra barnen mer delaktiga i den (utveckling och lärande sid. 11).

Barnens digitala portfolio kommer att bytas ut till en förbättrad och en mer inkluderande app, book creator. Där kan avdelningarna lättare föra in barnens kommentarer och reflektioner över sitt lärande och utveckling.

Förskolan kommer medverka i ett nätverk som kallas "Förskoledidaktiska rum för språk och neurovetenskap". Där kommer det bland annat att diskuteras hur vi kan vidareutveckla arbetet med den pedagogiska dokumentationen av verksamheten, hur teori och praktik kan lära av varandra.

Miljöerna inomhus behöver kompletteras med mer utforskande material som utmanar barnens egen fantasi och kreativitet (utveckling och lärande sid. 11).

Vi ska ta in mer naturmaterial, kartonger, tyger m.m. "Ofärdigt material" som öppnar upp för den egna kreativiteten och fantasin. Det ska även vara synligt för barnen och tillgängligt i den mån det går. Vi som pedagoger skall vara mer tillåtande gällande denna typ av material.

Utforskande arbetssätt för barnen kan utökas på förskolan för att stimulera till ett lustfyllt lärande (utveckling och lärande sid.11).

Att vi tar tillvara på barnens frågor och tar dem på allvar. Att vi utmanar deras tankar och inte ger dem "rätt" svar eller bara svarar med ja/nej. Att ta in och presentera material på ett sätt som inbjuder till ett utforskande och lustfyllt arbetssätt för barnen.

Förbättringsåtgärder utifrån Våga visa rapporten vt-15 Skogsstigens förskola:

Förskolan kan utveckla den individuella dokumentationen genom att göra barnen mer delaktiga i den. (utveckling och lärande sid. 31).

Förskolan kommer att i större utsträckning arbeta med att få barnen delaktiga i sin pedagogiska dokumentation. Ämnet har diskuterats på både studiedag och på planeringskvällar. Barnens digitala portfolio kommer att bytas ut till en förbättrad och en än mer inkluderande app, book creator. Där kan avdelningarna lättare föra in barnens kommentarer och reflektioner över sitt lärande och utveckling.

Miljöerna behöver kompletteras med mer tillgängligt och utforskande material som utmanar barnens egen fantasi och kreativitet (utveckling och lärande sid. 31).

Avdelningarna har redan börjat möblera om avdelningar så att barnen har större tillgång till naturmaterial och återvinning material. Dessa material stimulerar barnens kreativa och

estetiska arbete. Dessa material fanns tyvärr inte lika tillgängliga tidigare. Detta område har också lyfts fram på kvällsplaneringar.

Förskolans styrdokument behöver implementeras hos alla pedagoger. (förskolechefens ansvar sid. 41).

Förskolan ledning har tydligt gått igenom förskolans styrdokument för alla pedagoger. Nya pedagoger har också fått mentorer de kan vända sig till vid frågor och funderingar.

Barnens ansvar och inflytande kan utökas i det pedagogiska arbetet. (Ansvar och inflytande sid 38.)

Det pedagogiska arbetet som bedrivs på delar av förskolan angående barns ansvar och inflytande ligger till grund för implementeringen på de övriga avdelningarna.

Den pedagogiska kompetensen i arbetslagen behöver kompletteras. (förskolechefens ansvar sid. 41).

Förskolan har anställt två nya förskollärare vilket gör att det pedagogiska arbetet förstärks.

Förskolan kommer att fortsätta kompetensutveckla pedagoger. Förskolan kommer till exempel att fokusera på mat/hälsa/ rörelse, matematik och språkutveckling.

Pedagoger kommer att dela med sig av nya arbetssätt och metoder på de kvällsmöten som är inplanerade för förskolan.

Avdelningsansvariga kommer att fortsätta att träffas på onsdagar. Då diskuteras avdelningarnas pedagogiska arbetssätt.

Nacka 150828

Monica Lundberg –rektor

Christina Miltén- bitr. rektor

Camilla Lundin utvecklingsledare Utskogens förskola

Jeanette Soläng utvecklingsledare Utskogens förskola

Jeanette Vetterlein utvecklingsledare Skogsstigens förskola

